

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobijo vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto K 22.— | Četrto leta . . . K 5-50

Pol leta „ 11.— | En mesec . . . „ 1-90

Za pošiljanje na dom se računa za vse leto K 2.—.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto K 25.— | Četrto leta . . . K 6-50

Pol leta „ 13.— | En mesec . . . „ 2-30

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

☞ List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Volilno gibanje.

Pozor na volilne imenike!

Volitveni razpis deželnega predsedstva, glasom katerega se volitev poslancev iz kmetijskih občin vrši dne 12. septembra, se je objavil po vseh občinah in sedaj se začne velevažno reklamacijsko postopanje.

Opozorjamo vse somišljenike, naj skrbno pazijo, kdaj nabije županstvo na občinski tabli naznanilo, da so volilni imeniki skozi osem dni razgrnjeni na vpogled in jih prosimo, naj se z vso odločnostjo in pazljivostjo posvetijo reklamacijskemu delu.

Vsa pojasnila itd., kar jih kdo želi, daje brezplačno „Izvrševalni odbor narodno napredne stranke v Ljubljani“.

* * *

Iz Mirne peči, 31. julija.

„Pfeifer je prišel,“ tako se je glasilo zadnjo nedeljo po prvi maši po naši vasi. A ti glasi bili so ironični. Po strani smo

ga gledali, češ, kaj je pač prišel zopet k nam. Shoda menda vendar ne bode, saj ni bilo nič slišati o njem. Posamezniki znali so si takoj odgovoriti: „Kaj, za nos nas hoče menda zopet voditi“, prikupil bi se nam rad, „za mandat se zopet boji“ itd., take in jednake zabavljice bilo je slišati. Vse je hrepenelo zopet po kaki novi zabavi, katera se morda danes zgodi. Pa ni nam bilo namenjeno. Pač pa smo izvedeli takoj, da nas je obiskal naš zastopnik v državnem in deželnem zboru, „da izpolni svojo poslaniško dolžnost“, kakor je pisal teden preje župniku.

Da, dolžnost, a kako jo izpolnjuje? Tri vasi „Globodoli“ leže v veliki in globoki dolini, zaprti od vseh strani s hribi, kar je krivo, da ob deževju tam nastala voda napravi posestnikom ogromno škodo, ker nima nikamor odtoka. Večkrat so se Globodolci že obrnili do svojega poslanca Pfeiferja, naj bi jim on pomagal. No, — pomagal jim je, pa do sedaj vedno samo z obljubami. Najraje pa pride s temi obljubami seveda neposredno pred volitvami. In komaj so bile razpisane letošnje deželnozbornske volitve, takoj prihodnji dan bil je Pfeifer že pri nas. Zakaj ravno pred volitvami? Drugičkrat se itak za nas nikoli ne zmeni. Pa on že ve, zakaj. Ker do sedaj za našo občino ni še ničesar dosegel, s čimur bi se mogel ponašati, tedaj mora pač nekaj storiti za svoje volilce: obljubovati jim mora, tolažiti jih pač mora, če ne, potem adijo mandat! In to zna! Tako še sedaj, leto za letom preplavlja voda globodolska polja, ker jo je radi terena nemogoče odpeljati. Pa morda se zna gosp. Pfeifer tudi z nemogočim boriti. Istina je le, da porabi vsako priliko, da ljudi farba, da se jim prikupuje in obljublja, da le obdrži mandat. No, pa tudi naiven je naš poslanec, kar je pač pokazal že pri zadnjem volilnem shodu. „Jaz bodem že preskrbel, da vam voda ne bo več delala škode, a to se bode dalo narediti le deloma, zakaj za časa deževja pač ni mo-

goče ničesar ukreniti, da bi se voda odtekla drugam.“ Sancta simplicitas! Kdo je pa še čul, da je voda delala škodo — ob suši? To bi kmetijski poslanec vendar moral vedeti, to se lahko zahteva od njega. In s takimi nasveti naj bi bili naši Globodolci zadovoljni!

Sedaj pa je prišel Pfeifer zopet k nam z istim namenom, kakor že večkrat preje — volitve so pred vratmi. — Kakor v začetku omenjeno, pisal je pred tednom dni Pfeifer našemu župniku, naj prosi župana, da bi leta oznanil Globodolcem, da pride 28. t. m. v Mirno peč „izpolnjevati poslaniško svojo dolžnost“, ter jih reševati osodepolne jim vede. Pa kaj je naredil župan (n. b. klerikalec)? „Kaj meni mar Pfeifer, ta tako za nas nič ne dela, in tudi v tem slučaju ne bode nič pomagal.“ In ni se zmenil za pismo. Tako mislijo o Pfeiferju njegovi volilci, celo tisti, ki ga bodo tudi letos proti svojem prepričanju in kljub vsem njegovim nezaslugam morda še vedno volili. Pfeifer je ostal toraj s svojim pismom na cedilu. Marsikomu se je moral potem smiliti, ko je pred župniščem sam moral sklicevati ljudi, naj gredo z njim, da se bodo malo „posvetovali“. Kako lepa primera s tistim možem, ki stoji pred menažerijo, ter kričaje ponavlja isti: „Je notri, le notri, bode videli . . . itd.“ In res, posrečilo se mu je končno zbrati nekoliko interesentov, ki vsi že dolgo pričakujejo pomoči od svojega poslanca. No, to „posvetovanje“, ki se je vršilo v občinski pisarni, itak ni trajalo dolgo časa, saj se je ponavljala ista potreba, kakor pred leti, in prišlo je do tistega zaključka, kakor kdaj preje. Seveda, Pfeifer je obljubil vse mogoče in nemogoče, pa kaj to vse pomaga, ko bo pa ostalo zopet pri starem. Stara stvar! Čemu je neki prišel v tej zadevi! Informirat se! Posvetovat se! Ha, pesek v oči!! No, mož se je čutil pač poklicanega, pokazati se spet svojim volilcem in prikupiti se morda še s tem, da je potem — za nameček — plačal par Globodolcem za zajutrek. Pa to je stranska

stvar, telesno delo usmiljenja, in g. Pfeifer je itak pri nas znan kot zelo radodaren, saj vselej rad plača za par literčkov, kadar pride k nam. — Pa, g. Pfeifer, ko bi Vam bilo res toliko za blagor svojih volilcev, kolikor vam je za vaš mandat, ne bi bilo ljudem treba že čakati leta in leta pomoči, Vi bi dosegli to, kar vedno in vedno obetate, že zdavnaj lahko. Če pa veste, da ne morete doseči, zakaj pa potem ljudi optovano varate?

Pa dovolj o tem. Nekaj drugega še! Gotovo bode priredil g. Pfeifer tudi letos pred volitvami svoj volilni shod. Nam bode vse jedno, če stori to, ali ne. Pa vendar, čemu? Saj že naprej vemo, kaj bi ta obsegal. Klavern bi bil, kot so bili drugi. Poročati o prejšnjem delovanju, ne bilo bi kaj — za prihodnost pa, no, saj veste! Prišla bi na dnevni red — globodolska voda. Čemu si toraj delati nepotrebnih stroškov! Pač, nekaj smo zadnji čas pa vendarle dosegli, kar bi imel naš poslanec morda poročati, in to je 1½ km dolga občinska cesta do kolodvora, katera se je letos uvrstila med okrajne. Za to smo prosili celih šest let — za cesto, ki je dolga poldrugi kilometer! Tudi tukaj sama obetanja našega poslanca skozi celi čas. Naposled smo vendarle „prejeli, kar smo prosili“. Pa, o joj! Niti to ni zasluga poslanca Pfeiferja, pač pa se imamo zahvaliti za to jedino le našemu okrajnemu cestnemu odboru. Pa, ne glede na to! Tudi ko bi se imeli za to cesto zahvaliti g. Pfeiferju — to vendar ni še nobena zasluga — v 6 letih priboriti si poldrugi kilometer dolgo cesto. Pa niti tega ne! Čemu toraj volilni shod? Ni gradiva zanj. Škoda denarja, časa in truda na jedni strani, na drugi pa, čemu ljudstvo razburjati, ki je malone vse nezadovoljno s sedanjim poslancem. To je golo dejstvo, brez razločka, bodisi liberalca ali klerikaleca. Bode treba letos pač žrtvovati zopet marsikak katoliški groš, da se še pridrži kak nezadovoljnež, in pa v farovžu bode treba zopet zaklati volička, kakor pred državnozbor

LISTEK.

Rejenček.

Sličica. Spisal Janko K.—r.

Prosenova družina je štela sedem glav in sicer očeta Jerneja, ženo Lenko in pa pet lepih, zdravih, črnolasih otrok, od katerih je bil najstarejši sedem, najmlajši pa pol leta star. Jernej je bil spreten tesar. Po cele tedne ga ni bilo domov, hodil je za ljubim kruhkom. Tisto njivico pa, ki se razteza na koncu vrta do potoka tam v dolini, obdelovala je Lenka sama, brez tuje pomoči. In kaj bi tudi ne; zaslужka je bilo malo, otroci pa so bili vedno lačni, kakor vrabci v gnezdu.

Zjutraj je očedila in napsala dimko, skuhala zajuterk, odpravila najstarejšega v šolo, zaklenila vrata, zadela zibel z najmlajšim detetom na glavo in hajdi na delo. Odstavček se je previdno poprijel njenega predpasnika, dva pa sta nesla potrebno poljsko orodje.

Na njivi je postavila zibel v razbor, da je ležal mali ljubljencek v senci, otroci pa so natrgali maka in plavic ter živahno zabavali črnoglavega bratca. Ko pa jih je premagalo pekoče sonce, pospali so za vrstjo na trdi razrušeni zemlji . . .

Nepričakovano pa se je pomnožila Prosenova družina. Poleg najmlajšega do-

mačega sinčka ležalo je v novi, prestorni zibeli smehljajoče se, rmenolaso dete v živem nasprotju z domačim paglavčkom.

Šestnajstletni Koprivčevi Tončki se je bilo nekaj primerilo, kakor se to često dogodi deklicam, ki razpolagajo z raznimi mikavnostmi. Tončka pa tudi ni bila zadnja med dolinskimi lepoticami. Stara Koprivka je tarnala in jokala, da je bilo groza, toda jok ni pomagal hčerki prav nič. Za nekaj mesecev je šla v mesto k sorodnikom „kuhati se učiti“, in tedaj je prišel Stanko na svet. Kmalu potem je že znala Tončka kuhati in prišla je domov.

Ljudje so si pripovedovali marsikaj, kakor je to že navada, le stari Koprivec ni vedel ničesar o vsem tem.

„Usnje ima na očeh, da ne vidi in ne ve, kar vemo že davno vsi,“ se je ugrabilo.

Stari Koprivec se res ni pečal mnogo s svojci, ampak po cele dni je ždel v svoji sobi, toda dogodbi se pa vendar le, da se snide oče s svojo hčerjo; no, potem bi pa le moral videti kaj in kako! In prav je bilo, da ni vedel, kajti bil je grozno nagle jeze; ubil bi bil — tistega dacarja — in njo.

Ker je bil Stanko v mestu predrag, preskrbeli so ga na kmetih. Tako je prišel k Prosenu.

Lenka ga je takoj ljubeznivo uvrstila med svoje otroke; nič ga ni ločila od njih. Če je svojim rezala kruha, dobil ga je tudi

on; če so šli na polje, šel je tudi on z njimi: imeli so ga popolnoma za domačega.

Stanko je kmalu odrasel svoji prostorni zibeli. V dolgi srajci je tekal z drugimi otročaji po vrtu in njivi. Nekega dne pa se je dogodilo, da so otroci opazili njegove mehke svetlormene lase in plave oči, prav take oči, kakor jih ima Koprivčeva Tončka. Najstarejši sin jih je razvrstil in zrl vsem zapored v oči, toda vsi so imeli rjave, črne oči, le Stanko ne.

„Plavček, plavček,“ je zadonelo kakor v koru.

„Mama, mama, zakaj pa nimam tudi jaz črnih očij, kakor jih imajo drugi?“

„Nič ne maraj, tvoje so še lepše, kakor črne. Pa, saj si moj; z menoj pojdeš prst, drugi ostanejo za kazen doma.“

Z rokavcem si je potegnil preko očij in veselo poskočil, Lenka pa je pripomnila zase: „Revček, imaš in nimaš starišev . . .“ Tudi njej so solze zalile oči.

Popoldne je solnce pripekalo, da so cvetice na travniku povešale svoje zveneče glavice. Toliko prijetneje je bilo na potoku, kjer je prala Lenka in je brodil Stanko po plitvi vodici.

„Daj, aleci srajčico, da jo operem, bo precej zopet suha.“

„Mama, ali naj se medtem kopljem?“

„Le koplji se, pa vrat si umij.“

Tam po poti od Hrušice sem je pri-

Koprivec. Pogledat je bil šel k čebelam, ki jih je imel pri Tomažinu v kostanjevi paši. Mala žival je bila pridna in obetala je obilo medu, zato je bil stari dobre volje, kakor že davno ne.

„Zmerom pridna, Lenka, zmerom?“

„O, dober dan! . . . Moram, ni drugače.“

„No, vsi moramo delati, res je. Le taki smejo biti brez dela. Kaj se koplješ dečko? To mora biti voda topla . . . Lepe otroke pa imaš, Lenka, lahko se postaviš z njimi.“

„Kje jih pa vidite?“

„V vodi, za grmovje se skriva zali belolasec.“

„Ta?!“

„Da, tisti-le.“

„Mama, ali ni še srajca suha?“

„Kmalu bo, le malo potrpi.“

„Kaj mu srajco pereš?“

„Da, nima druge, pa mora čakati, da se posuši. Revček je, nihče se ne briga zanj, jaz pa ne morem vsemu kaj; še svojih ne morem oblačiti.“

„Kako to?! Ali ni ta tvoj?“

„Ne, Stanko je le moj rejenček, v reji ga imam.“

„Čegav pa je?“

„Poglejte mu v obraz, pa boste vedeli. Čakajte, pokličem ga: Na, Stanko, srajca je suha.“

Boječe je prilezel goli angelček izza

skimi volitvami, sicer bode šla trda. Da, da, samo in jedino ta junec pripomogel je zadnjič pri nas Pfeiferju do izvolitve. (Z golažem bi ne bilo toliko pomagano). Vendar bodisi korupcija še taka, naši ljudje so ga že dobro spoznali, dobro pregledali. Uvidevši, da imajo poslanca le po imenu, ne pa delujočega poslanca, ki bi res skrbel za njihov blagor, jeli so vendar že odpirati oči ter spoznavati, da so se varali, britko varali, ko so ga volili za svojega zastopnika v državni in deželni zbor. Da bi bilo sedaj drugače! — Dalje o priliki! I. H., junior.

Istrski dež. zbor.

Poročilo o zadnji seji, ki ga je izdal c. kr. korespondenčni urad, je — najbrž namenoma — sestavljeno tako konfuzno, da iz njega ne more nihče posneti, kaj se je prav za prav v tej seji godilo. Vseled tega posnamemo iz „Edinosti“ te-le podatke:

V prvi, otvoritveni seji, ko so signori bežali iz dvorane, so bili duhovi nekako potlačeni in je vladala mučna tišina. Zdaj pa se je vršila zopet vesela vojna. V bojnih vrstah sta stali galeriji in za njima je hrumela večina sama. Manjšina je zopet morala okusiti vse sladkosti istrskega — parlamentarizma!!

Gospodje se torej čutijo zopet trdne v sedlu. Saj je bilo evidentno, da so signori sami — seveda, da se jim je moral g. vladni zastopnik poprej ponižno pokloniti — uprizarili in vodili divjanje na galeriji. Saj je glasoviti Bennati kar očitno dajal znamenje galeriji, kdaj naj prične! Kar podrsnil je s podplatom po tleh!!

Manjšina z deželnim glavarjem in vladnim komisarjem se je podala točno ob 5. in pol uri v zbornico dvorano. Večine pa le ni hotelo biti, da-si se je nahajala v klubski sobi tik zborovalne dvorane.

Se-le potem, ko se je bil deželni glavar parkrat podal mešetarit in ko se je c. kr. vladni zastopnik, namestništvenisvetovalec Fabiani tudi osebno šel pokloniti in ponižat v klubsko sobo večine, prilezla je večina v številu 13 (manjkalo jih je torej 8) v zbornico dvorano. Dež. glavar Campitelli je otvoril zborovanje ter je konstatiral sklepčnost zbornice. Se ve da se je zgodilo to samo v italijanskem jeziku. Pomenjal je tudi nekaj, zakaj je še-le danes prišlo do možnosti odprtja zbornice in prešel takoj na dnevni red. Na to so volili zbornične tajnike, revizorje in različne odseke. Manjšina je zopet hotela pokazati tu skromnost in spravoljubnost: želela je namreč spraviti v razne odseke le po enega člana in vse druge člene je bila pripravljena voliti iz italijanske večine,

jelšvega grmovja in naglo smuknil v oprano srajčice.

„No, ali ga sedaj poznate? ... Vaše Tončke je.“

„Kaj?“

„... Vaše Tončke.“

Trenutek je postal kakor od strele zadet, potem pa odhitel lahkih nog kakor dvajsetleten mladenič proti domu; nič se ni bil poslovil.

„Kaj sem naredila? — Nič. — Naj ve!“

„Ali me je hotel ta mož vzeti s seboj? Jaz ga nimam prav nič rad; jaz že ne bi šel, rajši bi zbežal po potoku, da me ne bi mogel ujeti.“

„Ta mož je tvoj ded.“

„Ded? saj ga nimam.“

„Ti tega ne umeš; le pomiri se, saj ostaneš pri meni, dragec moj.“

Ves poten in višnjevo-rdeč prisopihal je stari Koprivec domov.

„Poklič! Tončko in pridita k meni v sobo,“ je velel ženi.

Nekoliko prepadeni sta vstopili.

Srce jima je govorilo, da ima priti nekaj posebnega, nekaj nepričakovanega.

„Nó, kaj imaš nama povedati?“ ohrabrila se je stara Koprivka, potem ko so si stali nekaj trenutkov molče nasproti.

„Kaj imam povedati? — Lenkin rejenček vaju pozdravlja.“

Pri teh, naglo govorjenih besedah, vskriknili sta obe. Tončka je ujela mater za krilo in stara Koprivka se je morala opreti na posteljino končnico, da ni padla.

katera pa je, kakor po navadi, popolnoma prezrla slovansko manjšino in — veščino prebivalstva. Čitali so se predlogi, katere je manjšina že zadnjič, ko so Italijani štrajkali, izročila predsedništvu. Predsednik je prečital tudi izjavo manjšine, zakaj se udeležuje tega zasedanja.

Deželni asessor dr. Chersich je čital resolucijo deželnega odbora, da ne vsprejme vladine ponudbe glede doklade na žgane pijače. Na to se je oglašil za besedo tudi „sladkozviti“ dr. Rizzi, ki je hotel, da bi takoj razpravljali o tej resoluciji kakor nujnem predlogu. Večina je vsprejela Rizzi-jev nasvet in stvar bi bila res prišla v razpravo, da ni dr. Laginja poučil gospode, da ne umejo zbornicega pravilnika, ki določa (§ 37), da se nujnih predlogov ne more razpravljati, ako ne glasuje za nujnost tritetrtnavzočih poslancev, česar pa večina ne tvori, ker je njih navzočih le 14 (tekem se je došel v zbornico tudi dr. Gambini) in to ni še tritetrtno od 23. Na to je vsa večina pala v mučen molk in sam predsednik je priznal, da ima dr. Laginja prav in je bil za to, da se resolucija dež. odbora izroči politično-ekonomičnemu odseku.

Na red je prišla potem zakonska osnova o urejenju učiteljskih plač in pravnih razmer učiteljev. Ko je predsednik izjavil, da smatra zakonsko osnovo že za prvo čitanje tem potom, da jo deželni poslanci imajo že tiskano v rokah, dal je čitati nujni predlog poslanca Spinčiča o tej stvari.

Deželni glavar je menil o tej priliki, naj bi posl. Spinčič odstopil od nujnosti svojega predloga, in da bi se ta predlog izročil v razpravo o priliki glavne razprave. Tu je vstal gosp. Spinčič ter je izjavil, da se pridružuje menenju deželnega glavarja. To izjavo je podal g. Spinčič v hrvatskem jeziku. Zdaj je bil ogenj v strehi. Zgornja galerija, na kateri sedi gospoda, je začela bučiti, žvižgati, izzivati tako, da Spinčič ni mogel pregovoriti niti par besed. Vrišč je bil tak, da je bil predsednik prisiljen, dati izprazniti spodnjo galerijo a na zgornjo galerijo se niti ozreti ni hotel! (Spodnja galerija se je o tej priliki vedla popolnoma mirno.) Poslanec Spinčič je skušal dvakrat, trikrat, da bi ponovil svojo izjavo, a ni bilo mogoče, ker je zgornja galerija tudi po izpraznjenju spodnje razgrajala še vedno. In ko so slednjič izpraznili tudi to, je pa začela zadnja rezerva, t. j. italijanska večina sama, kateri je načeloval glasoviti Bennati! Vse zbornice se je polastila taka nervoznost, da so jim poslanci manjšine lučali vsakovrstne psovke, kakor n. pr.: Mandić: fakini, dr. Dinko Trinajstić: capobanda, Spinčič: ne bi jeli kruha, da ne znate hrvatski, Laginja; vsaki dan govorite hrvatski, da dobite kruha, Kompare:

Tresli sta se; vsa kri jima je bila izginila z lic.

„Vse vem, nič se ne boja, kar je, je,“ pričel je mirneje, „le, zakaj se je meni vse to prikrivalo?“

„Oh, oče...“

„Nó, zakaj? Povej mi.“

„Kako pa naj povem? — Ker niste hoteli dovoliti, ko me je snubil, izgubila sem bila skoro vse zaupanje v vas.“

„Seveda, on ubogi dacar, od danes do jutri; ali naj te takemu dam? Ko bi bil pa to vedel, ravnal bi bil drugače. In kaj je sedaj z njim?“

„V mestu je pri carinskem uradu, tri zvezde že nosi pod vratom, dobro se mu godi in...“

„Kaj, in...?“

„... in rada se še vedno imava,“ pristavila je zarudela v obraz.

„Prav. Zvečer mu piši, naj pride precej, da se dogovorimo. Sedaj pa se peljimo vsi trije k Lenki po Stankota, da bodo imeli ljudje vsaj kaj govoriti. Res, lep dečko je, precej se mi je prikupil, sicer se stvar morda ne bi bila rešila tako gladko. Veš, Tončka, pravega priprošnjika si imela...“

„Oče, oče“ in oklenilo se ga je dvojje mehkih rok, „kako sem srečna!“

„In jaz tudi,“ šepnila je mati s solzami v očeh, „vedno sem se bala te ure in sedaj je vse dobro.“

Danes ima Stanko celo vrsto mlajših bratcev in sestic in vsi imajo plave oči kakor on.

non vi piace la nostra lingua, ma vi piaciano i nostri borri! (Ne ugaja vam naš jezik, a ugajajo vam naši novci!) Dr. Laginja: ci avete preso la parola, ora la prendiamo noi a voi! (Prej ste vi vzeli nam besedo, sedaj jo jemljemo mi vam!)

Na to je manjšina zapustila zbornico zbog česar je ista postala neaklepečna, tako da posl. Benatti, ki se je bil prijavil za besedo, ni mogel faksično govoriti. Izbaja jočo manjšino so spremljali s klici: „fora i scilavi!“ do zborničnih vrat. Po ulici je bilo vse mirno. Tako se je zaključila ta prva seja po komediji eksodusa. —

V Ljubljani, 1 avgusta.

Karlovi Vari — češko Celje.

Minolo nedeljo so se v Karlovih Varih natančno in vestno ponovili tisti za „kulturni narod“ Nemcev večnosramotni prizori, ki smo jih doživeli pred par leti v Celju. Plzensko pevsko društvo „Hlahol“ je napravilo izlet v Karlove Vare ter je na povabilo tamošnje češke „Besede“ priredilo tudi lep koncert. „Beseda“ je najela dvorano, ali nemški patriotje so se zbrali pred dotično gostilno ter z žuganjem in pretnjem prisilili gostilničarja, da je iz strahu pred svojimi rojaki „Besedi“ že dovoljeno dvorano zopet odpovedal. Ali „Beseda“ je našla „Hlaholu“ nov lokal, kjer se je koncert tudi vršil. Nemci so radi tega seveda divjali kakor blazni. Pred lokalom so besno tulili „Die Wacht am Rhein“, napadali Čehes palicami, jajci in baje celo z noži, trkali gospodom in damam češke trobojnice, trkali vence, namenjene pevsem „Hlaholu“ ter pobijali okna. Izgredi so bili škandalozni. Ko so se Čehi — Plzenčanje — vračali po sijajnem koncertu na kolozdvor, jih je zasledovala truma steklih nemških nacionalcev z žvižganjem in s „Heil“-klici. Kakor tolovaji v Abrucih so napadali Čehes, jih telesno razžalali in jim raztrgali obleko. Tudi dr. Englu so raztrgali suknjo. Policija in orožništvo sta bila menda brez moči ali pa — brez volje. Skratka: Nemci so se pokazali zopet jedenkrat v svojem neglizeju. Podoba, ki so jo pri tem kazali, pa je bila ostudna, barbarska!

Dogodki na Kitajskem.

9. ali 10. avgusta dospe grof Waldersee domov na Nemško, kjer ga sprejme iznova z veliko častjo. Čelo nekateri nemški listi svaré, naj se ne dela preveč hrupa, kajti s tem se Nemčija le smeši ter se renoméju Walderseeja le škoduje. Waldersee ni imel kot strateg nobenega opravka ter je posloval le kot državnik, diplomat. Poslanike so zvezne čete pod Gaselejem oprostile, predno je dospel na Kitajsko, potem pa so posamezni oddelki tudi brez Walderseeja razpobili boksarske tolpe. Waldersee je torej dospel prekasno in brez haska. Francoski nadpoveljnik Veyron je že odpoklican domov ter je bil odlikovan, takisto je bil odlikovan angleški nadpoveljnik Gaselee. Vse to pa se je zgodilo na tistem in brez hrupa, dasi imata ta dva moža za konec vojne večje zasluge kot Nemec Waldersee. Toda Nemci hočejo povsod imponirati ter se vsaj s krikom in parado vsiliti v prvo vrsto, dasiravno se jim zategadelj smejejo drugi narodi. Pogostjanja radi odškodnine še niso dovršena, ali boksarji so se začeli gibati iznova. V pokrajini Čili so premagali čete Lihungčanga, sedaj pa so začeli rogoviliti tudi v pokrajini Šantung.

Vojna v Južni Afriki.

Od začetka vojne v Južni Afriki so poveljevali angleško armado kot vrhovni poveljniki general Symons, ki je padel, general Buller, maršal lord Roberts in general lord Kitchener. Kakor Buller in Roberts se je tudi Kitchener naveličal borbe z Buri, zato odloži koncem avgusta svoje nadpoveljništvo ter ga izroči generalnemu lajtnantu Lyttletonu, nečaku Gladstona. Lyttleton je sedaj še v Londonu ter si snuje svoj generalni štab. Kitchener bo nastopil daljši dopust in nato prevzel nadpoveljništvo v Indiji. Lyttleton menda ne bo postopal z Buri tako barbarsko, bestialno kakor Kitchener, saj je nedavno dejal v javnem govoru, da je treba v bodoče skrbeti za to, da bodo mogli Buri in Briti mirno živeti skupaj. Dotlej je seveda še daleč, kajti vojna se z različno srečo nadaljuje. Angležev je padlo v zadnjih bojih zopet mnogo, kar napravlja menda na Angleže najmučnejši vtisk. Zategadelj je vojni minister brzogovornim agenturam prepovedal, sporočati listom število izgub in izrečno listu „Daily Mailu“ je prepovedal, priobče-

vati liste angleških izgub. Vojni minister že ve, zakaj naj ostanejo izgube neznane! Ali „Daily Mail“ si bo znal preskrbeti poročila, če tudi zatre vojni urad vse agenture. — Iz Dundeeja poročajo, da se je 29. julija vršila severozahodno N' Onto bitka. Mal angleški oddelek je napadlo 400 Burov, ki pa so se umaknili. Kitchener je javil, da je bilo zadnje dni 49 Burov ubitih in ranjenih, 303 ujetih in 205 vozov in 2700 konj uplenjenih. General Gilbert Hamilton je blizu Wolmarana presenetil taborišče Potgietersa, ubil 21 Burov in zaplenil vse vozove. General Bruce Hamilton pa je blizu Dassiesporta presenetil oddelek Burov ter ujel 24 Burov, med temi poveljnika Myburga, ki je težko ranjen.

Dopisi.

Iz Sodražice, 30. julija. Malokdaj se bere v slovenskih časopisih o naši „tržki politiki“, akoravno se i pri nas, kot povsod drugod, gode prav zanimive reči. No, mi sodimo, da je treba dandanes miriti in ne razburjati še bolj duhov. — Molčali bi bili i danes, ako ne bi bili v to izzvani po ostrih besedah našega odhajajočega kapelana Lavriča, katere je izpregovoril pretečeno nedeljo na prižnici v slovo svojim faranom. Torej naredimo „gospodu“ to veselje in omenimo ga v „Slovenskem Narodu“. Saj si je to že dolgo želel, v trdni nadi, da bi mu znalo to sčasom pripomoči do boljše fare!

Ko se je namreč ta kapelan pretečeno nedeljo na prižnici poslavljaj od nas, pričel je nekako takole: „Najprvo se obrnem do svojih prijateljev liberalcev! Nikar naj ne mislijo, da so me oni stran spravili, nikakor ne, radi njih bi lahko ostal tu še 20 let, ampak jaz grem, ker želim sam od tu proč. Tukaj nisem bil svest življenja! Pa tudi moj naslednik ima vest, tudi on bode hodil po mojih potih in se ne bode nikoli bratil s tukajšnjimi liberalci.“

Tako se torej tedaj poslavljajo ti novodobni kapelani! Celo pri slovesu, pri katerem je navadno i najhujšemu sovražniku težko pri srcu, napadajo ti božji namestniki svojega bližnjega ter hujskajo proti njemu s skrajno sramotilnimi besedami, ki zadenejo končno vso faro! Tu nisem bil svest življenja! Gosp. kapelan! Kdaj je bilo slišati pri nas o kakem poboju? Kdo vam je stregel po življenju? Vemo, da bode na to molčali, da, prepričani smo, da dobro veste, da smo bili mi „liberalci“ z vami, žal, le preveč prizanesljivi, akoravno smo dobro poznali vaše slabosti; no, v zahvalo ste se nas celo pri slovesu tako privoščili. Povemo vam, da smo le vsled tega napram vam tako postopali, ker ste se nam zdeli z svojim obnašanjem premalenkostna oseba, (seveda ne merimo s tem na vaš duhovski stan), da bi se nam vredno zdelo, se z vami pečati, oziroma vam nagajati. Pobili vam nismo niti vašega psička, kateri je z vašo vednostjo dajal celo v cerkvi pohujšanje in delal v celi občini zdražbo, in za katerega „smrt“ so celo vaši najbližnji sosedje moledovali. Odkar smo vam, ogorčeni vsled bahatega hujskanja na prižnici, javno in jasno povedali svoje mnenje, bili ste nam deveta briga!

Povedali ste, da ste se nas zelo bali, kar priča, da ste imeli napram nam jako hudo vest. Nam se najbrž niti ne sanja, kaj ste vse proti nam počenjali, kako tudi izven cerkve proti nam hujskali, seveda ker se nismo vaše vsegamogočnosti klanjali! In vendar vse ni nič pomagalo! Ljudstvo vašim „čencarijam“ ni verjelo, ker nas liberalce predbro pozna! Vi greste, a mi — ostanemo! Odhajate pa vsled tega, ker vam ni šlo v župnišču vse po volji, ker vas boli, da vaše hujskanje po fari ni doseglo zaželjenega uspeha, in ker ste razvideli, da tukajšnje ljudstvo ni hotelo biti z vami vred vašega trdnega prepričanja, da tiči v vsakem, in naj si bode tudi v sodražkem „liberalcu“, pravi pravcati — satan! In vendar kako mirno bi bili lahko pri sodražkih „liberalcih“ živeli, kateri vendar ni družega ne zahtevajo, kot da se jih pusti v miru, ko vendar sami dokaj mirujejo. — Govorili ste tudi že o svojem nasledniku! Mi pa rečemo: Ako bode vaš naslednik delal na to, da bode mir v naši fari, ga bomo čislali, naj že z nami občuje ali ne! — Že teden prej ste pripovedovali, kako bode v slovo pripravili svoje farane v jok, in da bode rekli: „Nerad sem prišel tu sem, a rad grem!“ S tem ste izrekli sodbo sami o sebi!

Ne pomnimo skoraj kapelana, kateremu ne bi bila težka ločitev od nas, a vi greste od tako mirnih in dobrih faranov z lahkim srcem. To pojasnjuje cel vaš značaj, in ni prav nič čuda, da si niste mogli pridobiti tu prijateljev, in da je imel vkljub joku v cerkvi, za vami le malokdo težko srce. Ako ste pa res bežali pred „peščico“ tukajšnjih svojih političnih nasprotnikov, potem, gosp. kapelan, Vam ni niti za jeden teden obstanke v Žireh, kjer je — kakor čujemo dokaj več in kaj drugačnih liberalcev, kot tu pri nas. „Tu nisem bil svest življenja!“ Naj premišljujemo kakor hočemo, ne vemo, kam to meri! Ali na tiste fantiče, katere ste ponoči kar mirno psovali z „barabami“, in kateri so vam povedali, kar vam gre, ali na malinske hlapce, s katerimi ste se „pomotoma“ v njihovem hlevu seznanili, kot ste mislili, da ste prišli v župnišče ali pa Morda pa vendarle uganemo! Kaj ne, g. kapelan? Tista br od malinskih do župnišča je bila za vaše večkratno „ponočno ravnotežje“ preozka, a ti grdi farani je niso hoteli razširiti! Jedenkrat ste se srečno iz vode rešili ali drugikrat kaj se ve?! Končno še nekaj! Rekli ste s prižnice, da odpustite svojim nasprotnikom! Lepo je to od vas, akoravno bi morali precej premišljati, ako bi se hoteli domisliti, kaj naj jim odpustite! Ste pa tudi kot pravi duhovni pastir prosili svoje nasprotnike odpuščanja, za vse hudo, kar ste jim povzročili?!

Iz Idrije, 30. julija. Veliko imam, gosp. urednik, Vam poročati, tako, da ne vem, kje naj pričnem. Realka — to ime se sedaj največ sliši tukaj. Celo njeni najhujši nasprotniki so se rade ali nerade volje sprijaznili z njo. Poleg železnice najvitalnejše vprašanje za Idrijo je ugodno rešeno. Res, prav iz srca moramo biti hvaležni g. dru. Majaronu, ki se je za stvar največ zavzel, pa tudi našemu občinskemu odboru ne smemo odrekati zasluge za pridobitev realke. V mnogih sejah je hitro in vedno soglasno reševal zadeve zastran realke. Pri zadnji občinski seji sklenilo se je, da se bodoča realka zida po načrtu, ki ga je napravil arhitekt g. Holyanski v Ljubljani, in je dobil drugo nagrado. Podrobni načrti so že naročeni, in z zidanjem se prične prihodnje leto takoj spomladi. Letos otvori se prvi razred tega prepotrebnege zavoda, in kakor čujemo, oglasilo se je že mnogo učencev, tako da bo v zadregi občinski odbor, najti dovolj veliko začasno sobano. Upamo, da z novim zavodom pridejo tudi boljši časi za Idrijo.

Pred dobrim tednom imeli smo v Idriji prvi kolesarski cvetlični korzo. Da je bilo to za Idrijo nekaj posebnega, in da so imeli vsi kolesarji in še posebno kolesarice z različnimi cvetlicami najkrasnejše odičena kolesa, ni mi treba smenjati.

V soboto zvečer priredili so v čitalničnih prostorih naši zelo delavni visokošolci besedo, ki je v vsakem oziru uspela najslajnejša. Iz prijaznosti sodelovala je operna pevka v Aachenu, g. M. Ulrichova. Zapela nam je več arij iz različnih oper ter tudi nekaj ljubkih hrvatskih pesmic. Na glasoviru pa ste igrali več zelo težkih komadov virtuozno gospici Anica in Mici Lapajne ter g. dr. Rybarzewsky. Imeli smo ta večer v resnici lep glasbeni užitek. Po končanem koncertu pa se je mladina vdala plesu, in plesalo se je navzlic hudi vročini do jutra.

Takoj drugi dan v nedeljo pa je imelo tukajšnje marljivo delavsko bralno društvo svojo vrtno veselico pri g. Iv. Grudnu na Jeličinem vrhu. Program, ki je obsejal tamberan in moške zборе, izvrševal se je v največjo zadovoljnost navzočega občinstva, kar je pričalo burno ploskanje koncem vsake točke. Udeležba pa ni bila ravno najboljša, posebno se je opazilo, da je tukajšnje uradništvo nekako prezrlo to veselico. Pa tudi narodnjakov iz meščanskih krogov se ni videlo na veselici. Že z oziranjem na veliki trud, ki so ga imeli gg. tamberaši in pevci, da so nam tako dovršeno prednašali vse točke, morali bi se udeležiti te veselice. Da ostanemo tako mlačni v narodnem oziru in se ne udeležujemo veselice društva, ki je v Idriji storilo največ za prosveto delavstva, se ne smemo potem čuditi, da se hoče naše narodno delavstvo samostojno organizovati. Kdo pa bo imel dobiček od tega, vederemo!

Novoustanovljeno olupševalno društvo tudi že pridno deluje. Na lepem prostoru, kake pol ure iz mesta, napravilo je prostor

za „lawn-tennis“, v katerem športu se člani društva najprijadnejše vadijo. Opaža pa se, da ima pri tem društvu oseba, ki ni ravno na dobrem glasu in menda še ud ne, največjo besedo. Odbor mora temu lahkoživcu povedati, da so vsi člani ravnopravni, oziroma, ako ni on člen društva, vzeti mu dovoljenje za igranje. To bo gotovo le v ugled in korist društva.

Dramatično društvo napravi na predvečer cesarjevega rojstnega dne slavnostno predstavo v rudniškem gledališču. Vprizorili se bodo, kakor že znano, „Rokovnjači“, in soditi po marljivosti igralcev, kar najbolje.

Pozabiti ne smem tudi našega vrliga „Sokola“, ki priredi dne 25. avgusta svoj drugi letošnji izlet v bližnji Logatec. Ker se v društvu vstrajno in najmarljiveje goji telovadba, nastopi „Sokol“ tudi pri tem izletu telovadnemu društvu častno.

Poleg veselih novic, ki jih Vam poročam, zapisati imam tudi žalostno. Včeraj pokopali smo zelo podjetnega in obče spoštovanega nadpaznika g. J. Kogejca. Udeležba bila je od strani meščanstva zelo mnogobrojna, znak priljubljenosti pokojnega, ki je bil zvest somišljenik narodne stranke, dasi mu to ni bilo v dobro. Pridobil si je pa tudi mnogo zaslug za rudnik, kar pa menda sedanji rudniški direkciji ni znano, ker se je udeležila pogreba le z dvema (!) uradnikoma. Drugače bi pa bilo, če bi bil pogreb kakega paznika, ki je člen katoliške družbe, no, tedaj bi bilo vse uradništvo na nogah. Pokojniku, ki je bil v življenju blag in vrl značaj, naj bože zemljica lahka!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 1. avgusta.

— **Županova prisega.** Glede dohoda v dvorano v „Mestnem domu“ ob prisegi župana se je radi reda določilo, da je oficijalnim osebam in povabljenim korporacijam in povabljenim gostom priti pri dohodu od strani finančnega ravnateljstva, damam in vsem drugim, ki dobé vstopnice pri magistratnem tajniku, g. E. Lahu, pa pri dohodu od strani ledenice.

— **Ljubljanska meščanska godba in „Prostovoljno gasilno društvo“** priredita jutri petek ob pol 9. uri zvečer mirozov po mestu in serenado pred stanovanjem gospoda župana Iv. Hribarja povodom njegove slavnostne zaprisege, katere se vrši v soboto.

— **„Izredna sreča“.** Včeraj je imel jezuit Alojzij Erzin v Ljubljani novo mašo. Od l. 1773. ni bilo, kakor poroča „Slovenec“, v Ljubljani nove maše iz reda je zavitov. Za Ljubljano in za deželo bi bilo bolje, ko bi se taka „izredna sreča“ nikdar več ne primerila. Novomašnik-jezuit Alojzij Erzin je sin bivšega magistratnega praktika Augusta Erzina, ki ima še dva sina v jezuitskem samostanu v Travniku. Če vzamejo jezuitje še kakega, jim ga oče Erzin tudi odstopi. „Slovenec“ je to tej „izredni sreči“ jako obširno poročal, le žal, da iz njegovega poročila ni posneti, kako je Avgust Erzin to izredno srečo prenašal in kako je spravil to izredno srečo v harmonijo z izkušnjami, katere je doživel z duhovniki. Te izkušnje morajo biti jako bridke, kajti g. Avgust Erzin se je zadnjega shoda socijalnih demokratov v katoliškem domu ostentativno udeležil in sicer z rudečim nageljem v gumbnici in tudi sploh ne prikriva, da so sedaj njegova čutila prečastiti duhovščini preklicano malo prijazna. Sicer pa smo prepričani, da bodo klerikalci g. Erzina že potolažili, ker on veliko ve.

— **Lepi izgledi!** Proti večeru pretekle nedelje prišel je neki fant iz 1/4 ure od fare na Dolenjskem oddaljene vasi k župniku po obhajilo. (Ime na razpolago.) Bilo je nujno. Župnik pa se je bil nasrkal že prav pošteno Noštove kapljice in ni mu bilo prav, da bi se moral ločiti od polnega lončenega vrča v veži in iti obhajati. Jel je zdelavati fanta, zakaj ni prišel z vozom in da od sedaj naprej sploh ne gre nikamor več, če ne pridejo z vozom ponj. Vse ni nič pomagalo — pustiti je moral dom in njo. — A vina je bilo preveč. Preskočimo, kar se je godilo v cerkvi in zakristiji, kako je vpil in rentočil. — Opravilo pri bolniku bilo je končano. A pozabil je mož in po končanem obredu pričel zopet isto opravilo ponavljati. Okoli stoječe ženice pa so mu povedale, da ni neobhodno potrebno, dvakrat zaporedoma obhajati. Župnik se je dal pogovoriti ter je odšel. Zvečer doma bilo je nadaljevanje popoldne pričetega

dela, potem pa krik, zmerjanje, prepir in preklinjanje do 11. ure zvečer. Pri zjutranji maši je bila pridiga o pijančevanju. Pa naj kdo reče, da nam duhovniki niso lep izgled.

— **Včerašnji večerni promenadni koncert**, ki je bil od 8—9. ure v „Zvezdi“, je zopet privabil prav obilo občinstva iz vseh meščanskih krogov, navzlic temu, da je neposredno poprej svirala vojaška godba od 6—7. ure pred gradom pod Tivoli. Meščanska godba je tudi včeraj pod vodstvom kapelnika g. Beniška izvršila svojo na logo na splošno zadovoljnost, ter se je pokazalo, da so te vrste javni koncerti postali občinstvu prav priljubljeni ter širijo zanimanje za našo civilno godbo, ki postaja vedno bolj popularna. Le eno ni zadoščalo, in to je upravnostna razsvetljava v „Zvezdi“. Ako ne vpoštevamo veliko svetilko v rondelu, je v vseh stranskih delih drevoreda razsvetljava s premajhnimi in prereditko nastavljenimi žarnicami najmanjše svetilne sile popolnoma nezadostna, kar se je prav občutno pokazalo posebno včeraj.

— **Izlet na Bled** napravi v nedeljo, dne 4. avgusta Žirovnikov pevski zbor iz Št. Vida pri Ljubljani. Odpelje se z jutranjim vlakom in zajutrukuje pri Peternele. Od pol 11. do pol 1. ure je vožnja po jezeru. Ob pol 2. uri je obed pri Petranu in ob ob pol 5. uri južina pri Peternele.

— **Logaške Slovenke** prirede v gostilni „Kramar“ v Dolenjem Logatcu v nedeljo 4. avgusta ob treh popoldne veselico. Vspored: 1. Godba. 2. Srečkanje. 3. Prosta zabava. Iz prijaznosti sodeluje slavna meščanska godba iz Ljubljane. Vstopnina za osebo 40 vin., otroci 20 vin. Čisti dohodek je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda in se preplačila hvaležno sprejemajo.

— **Ljudska veselica čitalnice v Ribnici** na korist družbe sv. Cirila in Metoda se vrši pri vsakem vremenu dne 4. avgusta t. l., in sicer v lepem vremenu na Ugarjih, ako dežuje pa v salonskih prostorih g. Antona Arka. Na to se opozorjuje posebno p. n. gostje iz Velikih Lašč, Sodražice in Dolenjevasi. Godba g. Napolitana iz Konjic.

— **„Narodna čitalnica v Črnomlju“** priredi dne 4. avgusta ob 3. uri popoldne izlet v Kočevje pri Loki. V slučaju slabega vremena preloži se izlet na drugo nedeljo, t. j. 11. avgusta. K izletu, na čigar vspehu je tudi godba in petje, vabi odbor ude in prijatelje društva.

— **Izlet „Zagorskega Sokola“ na Vransko** se je prav dobro obnesel. V nedeljo dne 28. t. m. na vse zgodaj so se odpeljali zagorski Sokoli na okrašenih vozeh z domačasko godbo na Vransko. Sprejeti so bili prav priskrbo po pevskem društvu „Vranska Vila“ od Šentjurskega pevskega društva in kluba vranskih kolesarjev. Po sprejemu, pri katerem se je pa pogrešalo občinskega zastopa popolnoma slovenskega trga, kar se drugje na Slovenskem dosega, še ni pripetilo, udeležili so se Sokoli sv. maše, katero je bral občepriljubljeni župnik g. Slatinšek. Na to pa je bil slavnostni spreved po trgu. Z navdušenjem je bil pozdravljen Sokol zagorski, pa tudi „Vranski Vili“, Šentjurskemu pavskemu društvu in kolesarjem je izražalo občinstvo s priskrbinimi ovacijami svoje simpatije. — V gostilni pri „Slovanu“ je bil skupni obed. Popoldne, ko je še dospela deputacija celjskega Sokola pod vodstvom podstaroste br. dr. Karlovška, se je pričel pravi veselčni razpored, in sicer na telovadišču. Zelo primeren kraj so odkazali Vrančani javni telovadbi, tej glavni točki vsacega sokolskega izleta. Telovadilo se je na drugo. Nastopilo je v jedni vrsti 13 telovadcev zagorskih pod vodstvom br. Škarlovnika in jedna vrsta celjskih telovadcev z vaditeljem br. Smertnikom. Z veseljem moramo priznati, da je že samo število zagorskih telovadcev imponiralo, njih izvedbe pa so jasno pričale o njih pridnosti. Strumni nastop zagorskih Sokolov je učinil na občinstvo jako dober utis in mora tudi v resnici odpustiti še tako strog kritik, če računa z zagorskimi razmerami, tisto malo hib in nedostatkov, ki so se primerili. Prav živahno pa so bili pozdravljeni celjski telovadci, dasi se jim je tudi poznalo, da so nastopili brez vsakih priprav za to javno telovadbo. Zvečer je bil koncert na vrtu gostilne „pri Slovane“. Omeniti moramo, da se je posebno odlikovala „Vranska vila“ z mešanim zborom pod vodstvom g. Kramarja, pa tudi vrli kmetaki sinovi šentjurskega

pevskega društva so s svojimi popevkami ljudstvo naravnost presenetili. Končno naj še omenimo, da je govoril br. dr. Karlovšek o sokolski ideji, kateri govor je ljudstvo burno odobraval. Br. Smertnik pa je v svojem govoru pozval tudi Vrančane na sokolsko delo. V imenu „Vranske vile“ je odgovoril g. Kramar, pooblaščen od vranskih narodnih dam, izjaviti, da prinesó v kratkem lep trak zastavi „Zagorskega Sokola“ v trajen spomin na ta prekrasen dan. Zahvalil se je še starosta „zagorskega Sokola“, br. Jerin, potem pa so se poslovili vrli Zagorčani. Zagorskemu Sokolu kličemo: le tako naprej! Vztrajaj v svojem delu in vspehi Ti bodo plačilo. Na zdar!

— **Sokolske razglednice in fotografije**, predstavljajoče slovenske Sokole, ki so se udeležili vsesokolskega shoda v Pragi, je izdelal g. Albin Orehek v Pragi, Celetna ulice 10/IV. Eno tako razglednico (oziroma fotografijo na dopisnici), jako lično izdelano, je poslal g. Orehek na ogled društvu „Sokol“. Razglednice veljajo 40 vin. komad. Fotografije v velikosti 18 x 24 cm komad 7 K, v velikosti 40 x 50 cm pa 12 K. Naročila sprejema g. A. Orehek pod gornjim naslovom.

* **Največja mesta.** Po najnovejši statistiki so največja mesta na svetu: London (brez predmestij) 4.589.000 prebivalcev, New-York 3.437.000, Pariz 2.714.000, Kanton (na Kitajskem) 2.500.000, Berlin 1.884.000, Chicago 1.699.000, Dunaj 1.675.000, Peking 1.600.000, Tokio (na Japonskem) 1.440.000, Petrograd 1.439.000, Filadelfija 1.294.000, Carigrad 1.125.000 in Moskva 1.036.000. Manj kakor milijon prebivalcev imajo sledeča mesta v Evropi: Budimpešta 729.000, Hamburg 706.000, Varšava 638.000, Neapol 544.000, Amsterdam 521.000, Rim 512.000, Madrid 512.000, Praga 475.000.

* **Misionar — morilec.** Nedavno šele so v Granadi garrotirali nekega župnika, ki je umoril svojega lastnega starega očeta. Te dni pa so na Kanarskih otokih usmrtili nekega misijonarja, ker je umoril neko mlado zamorko. Dotični misijonar je namreč izvedel, da ima zamorka ljubavno razmerje z nekim vslužbencem ondotnega misijona. Zato je privezal zamorko na drevo ter dal vsem otrokom misijonskega zavoda bambusove palice s špičastim koncem ter jim ukazal, naj zbadajo zamorko. In otroci so po vzgledu misijonarja res zbadali zamorko v telo tako dolgo, da je izdihnila. Misijonarja je sodišče zgrabilo in obsedilo na smrt, ki se je izvršila te dni v Santa Cruz de Tenerife.

* **Amerikanski inserat.** Neki premeten yankey objavlja v nekem novoyorskem časniku sledeči inserat: „Usojam si tem potom svojim prijateljem in znancem javiti, da je moja nepozabljiva soproga Mary, roj. Slykova, sinoči ob 1/2 11. uri preminula, ravno ob uri, ko mi je darovala zdravega sinčka, kateri bo jutri pred njenim pogrebem iz cerkve sv. Pavla ob 3. uri popoldne ravno v tej cerkvi krščen; obenem iščem zanj zdravo, krepko dojljo, najraje z dežele, ki naj danes ali jutri že nastopi službo; obenem iščem za ženo mlado, lepo dekle s premoženjem najmanj 20.000 dolarjem, ki bi mi pomagala v moji renomi-rani trgovini s perilom, v kateri bo ves prihodnji teden razprodaja vsega blaga, predno se preselim v lastno hišo Broadway 97, kjer imam še za v najem dati pet elegantnih prodajalnic od 500 dol. višje.“

* **Strašna vročina!** V Evropi imamo sedaj hudo vročino, toda vročina v Ameriki je še neprimerno večja. Neki američanski list, ki pa ne opravlja navadno posel slovenskega „Brivca“, poroča, da pripeka v Ameriki sonce toli strašno, da iznašajo ondotne kure le — trdokuhana jajca!!

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 1. avgusta. Angleški kralj Edvard obišče v kratkem avstrijskega cesarja v Ischlu.

Praga 1. avgusta. V Plznu so se včeraj primerile velike demonstracije. Pred nemško meščansko šolo, pred Popperjevo tovarno in pred hišo nemškega poslanca Schreinerja so dobile te demonstracije prav nevaren značaj.

Budimpešta 1. avg. Neki uradnik „Pester Lloyd“ je v Berlinu go-

voril z državnikom, ki je natančno poučen o namenih kancelarja Bülowa. Ta državnik je rekel, da je nemška vlada razglasila carinski tarif, ko je izvedela, da se isti že nahaja v angleških rokah. Stvar se bo pojasnila pred sodiščem. Glede tarifa samega je rekel, da ima Nemčija tudi po njem pravico znižati carine, tako da se bodo trgovske pogodbe lahko sklenile.

Rim 1. avgusta. Crispi leži v agoniji in utegne vsak čas umreti.

Hag 1. avgusta. Kraljica Viljmina je ponudila Krügerju svoje posredovanje, ako se Buri zadovolje z omejeno avtonomijo. Krüger je posredovanje kraljice odklonil.

Poslano.)

Deželni poslanec gospod dr. Papež se je v deželnozborni seji dne 17. julija t. l. v svojem govoru tudi vižmarskega vodovoda spominjal ter ga grajal, kar pa ta vodovod nikakor ne zasluži. Povod graji je bil ta, da je voda sedaj v vročih poletenskih dneh baje zelo topla, čemur naj bo vzrok ali slabo nadzorstvo pri zgradbi, ali da so jarki za cevi preplitvi, ali pa da je rezervar preplitev, ali pa končno vse skupaj.

To mnenje pa ne odgovarja nikakor faktičnim razmeram, ker je vodovod do pičice zgrajen po načrtih, katere je visoko c. kr. poljedelsko ministrstvo odobrilo, glede sprememb pa c. kr. okrajno glavarstvo, prej ko so se izvršile, potrdilo. V očigled temu in resnici na ljubo konstatujemo, da je deželni stavbni urad po potrebi večkrat in vestno vodovodna dela nadzoroval, da ležé cevi v jarkih povsod, kakor je predpisano, najmanj 150 m globoko, in da je rezervar po načrtu pravilno in dosti globoko v zemljo zgrajen in tudi visoko z isto zasut.

Da je voda v teh vročih dneh topleja, ni to le lastnost vižmarskega, ampak sploh vseh vodovodov. Pri tem vodovodu je pa še posebej v poštev jemati, da ležé cevi največ v peščeni zemlji, katera se globoko razgreje, in da studenci niso visokogorski s približno enakomerno toploto po letu in po zimi, temveč da izvirajo na nizkem gorovju in precej visoko, vsled česar se vodi že pri izviru poznajo uplivi zunanje zračne temperature.

To so pravi vzroki, če je voda sedaj pri tej vročini nekoliko topleja, kakor končno povsod drugod; vendar pa vas Vižmarje tega nikakor ne občuti, ker je prepričana, da se temu, kakor drugod, tudi tukaj ne dá v okom priti. Kljub temu je pa voda, če se nekoliko odteče, prej ko se zajame, dosti mrzla, in je sploh vodovod prava dobrota za Vižmarje.

Občina Šent Vid nad Ljubljano.

Anton Belec

župan.

Josip Arhar

(1620)

načelnik upravnega odbora za vas Vižmarje.

Franč Šuštaršič

Franco Erjavec

odbornik uprav. odbora. odbornik uprav. odbora.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znanega, pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težko prebavljanje. Originalna škatljica 2 K. Po poštenu povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. (1-2-11)

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 206-2 m. Srednji srčni tlak 736-0 mm.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24 urah
31.	9. zvečer	735-3	23-1	sl. jzhod	jasno	00 mm
1.	7. zjutraj	733-4	19-1	sl. jzhod	soparno	
	2. popol.	732-6	28-0	sr. jzhod	jasno	

Srednja včerašnja temperatura 23-1°, normalna: 19-7°.

Dunajska borza

dne 1. avgusta 1901.

Skupni državni dolg v notah	99-—
Skupni državni dolg v srebru	96-95
Avstrijska zlata rentna	118-45
Avstrijska krona rentna 4%	95-80
Ogrska zlata rentna 4%	118-45
Ogrska krona rentna 4%	92-80
Avstro-ogrsko bančne delnice	1670-—
Kreditne delnice	637-50
London vista	239-45
Nemški državni bankovci za 100 mark.	117-22 1/2
80 mark	23-46
30 frankov	19-02
Italijanski bankovci	91-—
C. kr. cekini	11-31

Preklic!

Podpisanec s tem javno prekličem vse razžaljive besede, ki sem jih govoril o uradnem poslovanju gospoda **L. Jerin-a**, uradnika pri rudokopni družbi v Zagorji, ker je gosp. Jerin v vsakem oziru častna in vsega spoštovanja vredna oseba. Tudi izjavljam, da je gosp. L. Jerin le pod tem pogojem pri c. kr. okrajni kot kazenski sodnji v Litiji zoper mene radi žaljenja svoje časti naperjeno tožbo umaknil, da sem se zavezal plačati za razna narodna društva 1000 K ter objaviti v 5 časopisih ta preklic.

V Zagorji, dne 31. julija 1901.

Miha Morscher

(1624)

zdravnik v Zagorji.

Učenca

za trgovino z železom sprejme (1603-3)

A. Casagrande v Ajdovščini.

Böttger-ja podganska smrt

za popolno pokončanje vseh podgan, strupa prosta za ljudi in domače živali, à 40 kr. in 60 kr., se dobiva samo

v deželni lekarni „pri Mariji pomagaj“ M. Leustek-a in v lekarni Ubald pl. Trnkóczy-ja v Ljubljani.

Z uspehom podganske smrti sem bil jako zadovoljen. Po prvem nastavljenju sem našel 13 podgan mrtvih in torej lahko vsakomur priporočam to sredstvo.

Schweinfurt, dne 11. februarja 1899.

(269-26)

L. Kres, mlekarja.

Šivalnih strojev

tovarniška zaloga

IVAN JAK

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.

Zastopstvo

najbolje

renomiranih

Dürkopp - koles

(951-13)

in

Waffenräder.

Štajerska
FOGACKEA
KISELA VODA Gempel-in Styria-vrelec
OSVEŽUJOČA PIJAČA. Nepresegljiva zdravilna voda.

Za odvetniško pisarno na deželi se vsprejme takoj

pisar z lepo pisavo

obeh deželnih jezikov zmožen, najbolje kak umirovljeni sodni manipulant ali nižji uradnik ter v odvetniški stroki izvežbani mundant. Plača po dogovoru. (1612-3)
Naslov pove upravnistvo „Slov. Nar.“.

Maline

kupuje na debelo. 1625-1

Kdo? pove upravnistvo „Slov. Nar.“.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane j. z. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, od 15. junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregence, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. — **Proga iz Novomesta in v Kočevje.** Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 6. uri 55 m zvečer v Novomesto, Kočevje. — **Prihod v Ljubljano j. z. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Lipske, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznya, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m zvečer iz Podnarta-Krope. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznya, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. **Proga iz Novega mesta in v Kočevje.** Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 48 m zvečer, istotako. — **Odhod iz Ljubljane dr. kol. v Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano dr. kol. iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1393)

Koroški rimski vrelec

najfinjša planinska kislavoda, izkušena pri vsakem nahodu, posebno otroškom, ob slabem prebavljanju, pri boleznih na mehuru in ledvicah. (573-32)

Zastopstvo in zaloga za Kranjsko: **Anton Ditrich** Ljubljana, Marije Terezije cesta 2.

Zastopnik za Kranjsko:

Mihael Kastner

v Ljubljani. (714 18)

Ljubljana, 5. maja 1901.

Spoštovani gosp. G. Skrbič!

Prva hrvatska tovarna žaluzij, rolet, lesenih in železnih kapk in kartonaž.

Naznanjam Vam, da sva jaz in moj sosed s žaluzijami in roletmi prav zadovoljna.

Mera je natančno dobro zadeta.

S spoštovanjem

Anton Bervar

(1595-5) v Ljubljani, Vodovodna cesta.

Meblirana mesečna soba

s posebnim vhodom, se takoj odda na Francovem nabrežju št. 9, v II. nadstropju. (1614-2)

Poštna upraviteljica

se sprejme takoj pri nekem pošt-nem uradu na Štajerskem.

Več pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

(1621-2)

Biljard

se po vsaki ceni prodaja. 1623-2

Poljanska cesta št. 6.

Išče se špecerijska trgovina

v Ljubljani ali v kakem večjem kraju na Gorenjskem.

Ponudbe pod „P. B. 5000“ na upravnistvo „Slov. Naroda“.

(1602-2)

V kavarni „Europa“

se oddajo sledeče novine:

„Wiener Zeitung“, „Wiener Allg. Zeitung“, „Deutsche Zeitung“, „Deutsches Volksblatt“, „Agrarier Tagblatt“, „Reichspost“, „Südsteirische Presse“, „Obzor“, „Soča“, „Leipziger Illustrirte Zeitung“, „Münchener Fliegende“, „Wiener Fliegende“, „Moderne Kunst“, „Interessantes Blatt“, „Pschütt“, „Wiener Caricaturen“, „Figaro“.

Ravno tam se radi prenovitve prodajo tudi rabljeni stoli in mize

po nizki ceni. (1573-3)

Pozor!

Vsak petek in naslednje dni imam na razpolago

postojnske rake

po najnižji ceni.

(1563-2) Avgustin Zajec

gostilničar na Rimski cesti št. 4.

Spretne, solidne potovalne uradnike

(akvizitérje)

za vse zavarovalne stroke vsprejme proti visoki proviziji, sčasoma tudi s stalno plačo tukajšnji glavni zastop stare, na Kranjskem že dolgo poslujoče tuzemske zavarovalnice. Lastnoročno pisane ponudbe naj se pošiljajo pod: „akvizitér 25“ upravnistvu „Slov. Naroda“.

(1026-24)

Brata Eberl

leta 1842.

Ljubljana, Franciškanske ulice 4.

Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Prodaja olinjatih barv, lakov in firnežev na drobno in na debelo.

Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

➔ Zaloga ➔

vsakovrstnih čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, številnega mazila za hrastove pde, karbolinaja itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

Prej **J. Zor Alojzij Erjavec** Prej **J. Zor**
črevljarski mojster v Ljubljani, Cevljarske ulice 3.

Po večletni skušnjaji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in ružjavo obuvalo, ter razne potreščine za to obrt. 32

Mere so shranjene. — Vnanjim naročilom naj se pridene vzorec.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi priporoča

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17. 32

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo, a e a e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. a e a e a

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar na Glincah št. 92

filijalka: Šelenburgove ulice št. 1 priporoča svojo veliko zalogo strugarških del lastnega izdelka.

Sprejema vsakovrstna naročila ter jih izvršuje hitro, ceno in kulantno. Istotako izvršuje vsakovrstna popravila v jantariju, morski peni, kosti, rogu, lesu itd. 32

Pekarija in slaščičarna

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, prepečenec (Vanille-Zwiebak), kakor tudi

ržen kruh

hlebčki po 10, 15 in 25 kr.

V slaščičarnici postrezam z najfinjšim nasladnim pecivom in s finimi pristnimi likerji ter z Vermouth-vinom. Posebno opozarjam na fine indijanske krofe in napolnjene zavitke. 32